

DE ENERGIEKE N.O.P.

KOPLOPER IN GELUK EN DUURZAAMHEID

VERKIEZINGSPROGRAMMA
2018 - 2022

GROENLINKS
NOORDOOSTPOLDER

“Niet op landelijk niveau maar lokaal: daar gebeurt het. Daar leven de mensen om wie het gaat, daar doemen problemen op én worden oplossingen gevonden. Met de lokale overheid. Niet alleen in Nederland, maar over de hele wereld wordt lokaal het verschil gemaakt”

(R. Barber)

INHOUD

Onze 'koploper' prioriteiten voor de Noordoostpolder:	4
1. Visie en ambitie	5
2. Wat heeft GroenLinks al bereikt in de gemeenteraad?	6
3. Hoe willen wij onze ambities de komende raadsperiode realiseren?	7

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018 - 2022

1. Geluk	8
2. Energietransitie	13
3. Gelijkwaardigheid & sociale inclusie	17
4. Productiviteit & innovatie	19
5. Ontwikkeling in onze omgeving	21

Onze ‘koploper’ prioriteiten voor de Noordoostpolder:

1. We willen **spoorverbindingen**. Om te beginnen tussen Emmeloord en Zwolle
2. De Noordoostpolder is uiterlijk in **2040** fossielvrij en versnelt de afbouw van aardgas
Jaarlijks is er een **Lokale Klimaattop** over de voortgang
3. De gemeente Noordoostpolder investeert in het **energieneutraal** maken van maatschappelijke gebouwen
4. Erkende **vluchtelingen** verwelkomen we en we helpen hen integreren
5. Een gemeentelijke ambitie voor **gemeentelijk geluk** in de Noordoostpolder
6. Ruimte voor **experimentele bouw**, waaronder ‘tiny houses’
7. **‘Meedenkers’** voor mensen met vragen over zorg, wonen en welzijn
8. Aan de **Zuiderzee Rally** gaan elektrische auto’s meedoen
9. Onze omgeving **natuurlijker en duurzamer** maken met onderhoudsvriendelijke planten en bloemen in het openbaar groen
10. De gemeente Noordoostpolder wordt een **‘Global goals’-gemeente** die in Nederland koploper is in de ontwikkeling van een duurzame, open en sociale samenleving

1. Visie en ambitie

Vitaliteit, geluk en duurzaamheid

GroenLinks in de Noordoostpolder staat voor verandering. Wij staan voor een nieuwe manier van politiek bedrijven. Voor een politiek waarin niet de winst op korte termijn centraal staat, maar ons gemeenschappelijke belang op de lange termijn. Wij staan voor eerlijk delen en wij staan voor verbinding, vertrouwen en hoop. We willen er alles aan doen om de Noordoostpolder vitaal te houden en landelijk koploper in duurzaamheid en geluk te laten zijn.

GroenLinks staat voor vrijheid. In een open samenleving kan iedereen zichzelf zijn en kan iedereen zeggen wat hij vindt. Mensen voelen zich er thuis en veilig.

We geven elkaar kansen. Altijd. In de Noordoostpolder wonen mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Wanneer de Noordoostpolder als samenleving wil groeien, moeten bewoners zich in elkaars problemen, gevoelens en opvattingen durven inleven.

Een gemeente die luistert naar bewoners

In onze gemeente wonen vrije, autonome en mondige bewoners. GroenLinks wil dat bewoners meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Wij willen dat mensen mee kunnen praten en mee kunnen denken over de beslissingen die hen raken. We willen dat de gemeente naar hen luistert. Sámen zoeken we naar nieuwe manieren van dialoog en samen zoeken we naar oplossingen voor problemen in de gemeente. Iedereen wordt gehoord: mondige bewoners die makkelijk meepraten, maar ook inwoners voor wie praten wat minder vanzelfsprekend is.

Gastvrije gemeente

Een open samenleving betekent ook een gastvrije samenleving. De Noordoostpolder biedt mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking een veilige haven. Tijdens hun procedure zijn vluchtelingen onderdeel van onze gemeente. Dat vraagt inzet van henzelf, maar ook van ons als lokale samenleving. GroenLinks wil bewoners actief betrekken bij de vestiging van vluchtelingen. Racisme en discriminatie van migranten, vrouwen, (seksuele) minderheden en mensen met een beperking worden niet getolereerd. In een open en gastvrije samenleving moeten we ons allemaal thuis kunnen voelen.

Duurzame gemeente

De Noordoostpolder wordt geleidelijk aan vrij van fossiele brandstoffen. Samen met bewoners, bedrijven en organisaties werken we aan een versnelling van de energietransitie. We nemen lokaal onze verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan het oplossen van klimaatverandering. Woningen, bedrijven en maatschappelijke accommodaties worden van het gas gehaald, zodat boringen naar schaliegas niet nodig zullen zijn en Groningen wordt ontzien. Binnen een paar decennia worden alle voertuigen elektrisch aangedreven. Onze lokale economie vormen we om naar een circulaire economie waarin (bijna) geen sprake meer is van afval, maar van grondstoffen die telkens opnieuw kunnen worden gebruikt. Onze omgeving maken we groener met een grotere biodiversiteit, zodat het ecologisch evenwicht de ruimte krijgt om te herstellen.

2. Wat heeft GroenLinks al bereikt in de gemeenteraad?

GroenLinks is trots op de bijdrage die we tot nu toe hebben geleverd in de gemeenteraad. We hebben verschillende successen behaald die een bijdrage leveren aan een groene en sociale Noordoostpolder. Een deel van de onderstaande punten hebben we samen met de PvdA bereikt, waarmee we 4 jaar hebben samen gewerkt. Hierbij heeft onze lijsttrekker Hylke Hekkenberg zich nadrukkelijk gericht op het versnellen van de energietransitie.

Duurzame energie:

- Er zijn zonnepanelen gelegd op gemeentehuis, gymzalen, sporthallen en gemeentewerf
- Er komt een Gemeentelijke zonneweide van 3 hectare
- Noordoostpolder heeft zich Schaliegasvrij verklaard en verzet zich tegen (proef)boringen
- Er wordt ruimte geboden aan zonneweiden, biovergisting en kleine windmolentjes
- De gemeente heeft bij het Rijk gepleit voor een ambitieus klimaatakkoord
- Er komen twee snellaadstations langs de A6
- De 'Zonnekaart' en 'Energie in beeld' zijn aangeschaft
- Er is een subsidie geweest op zonnepanelen voor bewoners
- De duurzaamheidslening is verruimd door toevoeging van postcoderoosprojecten
- De eerste gemeentelijke gebouwen worden van het gas gehaald
- De gemeente gaat aan de slag met het gasvrij maken van de Noordoostpolder
- Geen gasleidingen meer in nieuwbouwwijken

Sociaal:

- De gemeente pleit er bij het Rijk voor om meer vluchtelingen op te vangen
- Er komt een taalplan om analfabetisme tegen te gaan en integratie te verbeteren
- We hebben samen met andere partijen de discussie over softdrugs aangewakkerd
- Er wordt nadrukkelijk ingezet op de vorming van kindcentra
- Nadrukkelijk aandacht gevraagd voor vorming van goed armoedebeleid

Divers:

- In dorpen en wijken worden vaste, kleurrijke, onderhoudsarme planten aangelegd
- De gemeente heeft haar bedenkingen over TTIP richting het ministerie geuit
- Meer ruimte voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap bij woningbouw
- Woningbouwplannen voor de dorpen zijn goed afgestemd met de dorpsbelangen
- Opnieuw aandacht gevraagd voor aanleg van de Zuiderzeelijn

3. Hoe willen wij onze ambities de komende raadsperiode realiseren?

Wij willen ons binnen de Noordoostpolder opstellen als een ideeënpartij. Dit houdt in dat we ideeën en ontwikkelingen in de samenleving signaleren en vertalen in concrete voorstellen. Zo willen we eraan bijdragen dat vernieuwingen in gang worden gezet. Nieuwe ontwikkelingen die passen bij onze visie en ambitie zullen we stimuleren en ondersteunen.

Wij geloven niet in een strikte scheiding tussen coalitie en oppositie. Wij gaan er vanuit dat elke partij, vanuit haar eigen gedachtengoed en opvattingen, een bijdrage wil leveren aan de Noordoostpolder. Voorstellen zullen we op inhoud beoordelen, waarbij we zullen benoemen waar we het mee eens zijn en waar we het niet mee eens zijn. We zijn constructief en betrokken.

GroenLinks werkt in de gemeenteraad graag samen met alle andere politieke partijen. Naast verschillen zijn er ook veel overeenkomsten in opvattingen. Daar waar we het met elkaar eens zijn zullen we samen optrekken. Wanneer er gekozen wordt voor intensieve samenwerking met andere partijen ligt de focus op de kernwaarde 'duurzaamheid'.

Van de gemeente als organisatie verwachten we dat ze passend organiseert; eerst kijken of iets kan, dan pas of het mag. We willen dat de gemeente ruimte biedt om te experimenteren. Hierbij kan het gaan om nieuwe vormen van woningbouw of energieopwekking, maar ook sociale innovaties in de zorg. Bij alle besluiten van de gemeente dienen belanghebbenden betrokken te worden, hiervoor moet vooraf de dialoog gevoerd worden. Het is belangrijk dat de gemeente goed contact onderhoudt met sleutelfiguren van maatschappelijke organisaties zoals dorpsbelangen en sportverenigingen.

Wij laten ons inspireren door de Global Goals. Tot 2030 werken landen in de hele wereld aan de realisatie van de Global Goals for Sustainable Development (de opvolgers van de Millenniumdoelen). Het zijn 17 doelen die raken aan belangrijke opgaven van lokale overheden zoals terugdringen van ongelijkheid, maatschappelijke integratie, leefbare en veilige leefomgeving en kwalitatief en participatief bestuur. GroenLinks wil van de Noordoostpolder een Global Goals-gemeente maken waarin duurzaamheid en geluk centraal staan.

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018-2022

1. Geluk

GroenLinks wil dat iedereen in onze gemeente voldoende mogelijkheden heeft om zich te ontplooien, om gelukkig te zijn en uit het leven te halen wat erin zit. Wij hechten veel waarde aan de vrijheid van ieder persoon om zelf vorm te geven aan je eigen leven en willen dat de gemeente er is voor diegenen die het niet op eigen kracht redden.

GroenLinks wil dat iedereen in onze gemeente een fatsoenlijk bestaan kan opbouwen. Iedereen moet kunnen meedoen via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of op school. Als het mensen zelf niet lukt om een baan te vinden, dan willen wij dat de gemeente helpt met het vinden van werk dat past bij je kwaliteiten. Als je je baan verliest of ziek wordt, moet er een goed sociaal vangnet zijn. Noordoostpolder laat mensen nooit in de steek. GroenLinks vindt ook dat ieder kind een goede start en een eerlijke kans verdient. Om goed te kunnen leren op school, maar ook om te ontdekken wat zijn of haar dromen zijn.

Menselijke zorg

Wij vinden dat zorg breder moet worden bekeken dan alleen het beter maken van de patiënt. Er moet oog zijn voor alle problemen waar mensen mee te maken hebben en deze moeten in samenhang bekeken worden.

Wij vinden dat professionele zorg vanuit aandacht en betrokkenheid moet plaats vinden en niet vanuit protocollen en methodieken en zogenaamde professionele afstand. Mensen willen dat hun problemen gehoord en begrepen worden en dat ze werkelijk hulp krijgen bij het oplossen van hun problemen.

- Het streven om op eigen kracht te blijven functioneren is een goed streven, maar er is soms meer nodig om je staande te kunnen houden in de steeds complexer wordende samenleving
- Van sociale wijkteams verwachten we een 'eropaf-mentaliteit': als mensen zich bij het loket melden omdat het water hen aan de lippen staat, wordt er geen afspraak voor over zes weken gemaakt, maar word je meteen geholpen
- Huishoudelijke hulp is niet alleen bedoeld voor het schoonmaken van het huis, maar heeft ook een signaleringsfunctie en draagt bij aan het tegengaan van vereenzaming
- Niet kiezen voor aanbestedingen met de laagste inschrijving wanneer het gevolg hiervan een verdere inhoudelijke verschraving van het werk betekent en de zorg hieronder verslechtert
- Thuiszorgorganisatie Buurtzorg laat zien dat betere zorg tegen lagere kosten mogelijk is door de organisatie anders in te richten
- Het is belangrijk dat professionele hulpverleners, verpleegkundigen van de thuiszorg, andere begeleiders, schuldhulpverleners, de huishoudelijke hulp, mantelzorgers en vrijwilligers goed met elkaar samenwerken en elkaar snel weten te vinden
- De gemeente moet de samenwerking tussen alle partijen in de zorg stimuleren
- Er moet meer aandacht zijn voor mantelzorgers en vrijwilligers zodat zij niet overbelast worden

Armoede

In de gemeente Noordoostpolder leven zo'n 1600 huishoudens in armoede (volgens de armoedemonitor 2014). Daarnaast is er ook nog stille armoede, dit zijn de mensen die tussen wal en het schip vallen. Gevolg van armoede is vaak dat mensen spanning ervaren en zich in hun bestaanszekerheid aangetast voelen, waardoor zelfs de meest basale dagelijks handelingen worden bemoeilijkt. Laat staan dat mensen tot zelfontplooiing kunnen komen. Daarom vindt GroenLinks het belangrijk dat we mensen helpen om uit de armoede te komen.

- Eerder inspelen op de problemen bij de huishoudens waar armoede is
- De gemeente heeft een zorgplicht voor deze huishoudens en moet een actief beleid voeren waarbij goede hulp wordt aangeboden
- Er moet een transparante lijst van financiële ondersteuningsmogelijkheden komen waarop deze huishoudens een beroep kunnen doen
- Goede voorlichting die voor iedereen te begrijpen is
- Betere samenwerking met maatschappelijke organisaties en scholen, waardoor deze huishoudens sneller in beeld komen, om zo eerder te kunnen inspelen op de problematiek, om grotere problemen te voorkomen
- Bij ondersteuning in het vinden van werk is het van belang dat het werk passend is bij iemands kwaliteiten en opleidingsniveau. Iedereen moet werk kunnen doen waar je blij van wordt
- Wanneer iemand in de bijstand vrijwilligerswerk doet moet dit worden beloond
- De mee(r)doen-bon willen we omvormen, zodat het gebruik hiervan meer anoniem wordt
- Uitgaan van eigen kracht is een goed streven, maar waar dat niet voldoende is moet de gemeente ondersteuning bieden

Voorzieningen

De vitaliteit van de dorpen hangt voor een heel deel samen met het aanwezige voorzieningenniveau. GroenLinks vindt dat voorzieningen als dorpshuizen, basisscholen en sportverenigingen zo veel mogelijk in stand moeten worden gehouden dorpen aantrekkelijk te houden en krimp tegen te gaan. Voorwaarde van het in stand houden van voorzieningen is wel dat deze op termijn levensvatbaar blijven. Inzetten op bundeling in multifunctionele accommodaties en kindcentra draagt bij aan deze levensvatbaarheid. GroenLinks stimuleert het opzetten van kleinschalige gezondheidscentra waarbij een apothek, huisartsen, wijkverpleegkundigen en andere zorgverleners betrokken zijn.

- Voorzieningen in dorpen zoveel mogelijk in stand houden
- Bundelen van voorzieningen in kindcentra/multifunctionele (sport)faciliteiten
- Kleinschalige gezondheidscentra
- Exploitatiekosten verlagen door gebouwen energieneutraal te maken

In elk dorp van de gemeente Boarnsterhim in Friesland is er een 'meedenker'. Dit is een vrijwilliger uit het dorp waar inwoners terecht kunnen met vragen over zorg, wonen en welzijn. Deze 'meedenker' gaat altijd eerst op huisbezoek. Hij of zij helpt vervolgens bij het vinden van oplossingen, zowel vanuit professionele organisaties (bijvoorbeeld thuiszorg) als vanuit mantelzorg en vrijwilligerswerk. De 'meedenker' kent de sociale kaart van het dorp en vindt sneller oplossingen door het verbinden van mogelijkheden in het dorp. Gevolg daarvan is dat er bijvoorbeeld minder huishoudelijke hulp via de thuiszorg hoeft worden ingeschakeld. Bij complexere vragen die buiten het mandaat van de meedenker vallen, kan een beroep worden gedaan op een backoffice.

Jongeren

Jongeren doen ertoe in de Noordoostpolder. Zij hebben de toekomst en zij zijn de toekomstige inwoners van onze gemeente. Wij nemen hun wensen daarom serieus.

We betrekken jongeren actief bij alles wat er wordt georganiseerd voor hen. GroenLinks wil met jongeren in gesprek, hen stimuleren en uitdagen, en inspelen op hun behoeftes. We praten niet óver jongeren, maar mét jongeren over de inrichting van speel-, sport- en ontmoetingsruimtes, jongerenwerk, jeugdbeleid, en decentralisatie van de jeugdzorg. Om hier vorm aan te geven pleit GroenLinks voor de oprichting van een Jongerenadviesraad, die via gevraagd en ongevraagd advies invloed uitoefent op het gemeentebeleid.

Wij willen dat jongeren die met eigen initiatief komen met open armen door de gemeente worden ontvangen. Ideeën en initiatieven van jongeren verdienen de kans om, met steun van de gemeente, georganiseerd te worden. Hiervoor willen we budget vrij maken.

- Oprichting jongerenadviesraad
- Budget voor jeugdinitiatieven

Onderwijs

Wij willen continue aandacht voor voeding en gezondheid op school door verankering in het curriculum in het basis- en voortgezet onderwijs, en aansluiting bij initiatieven zoals Gezonde Scholen in Flevoland, Jongeren op Gezond Gewicht en het Rijksprogramma Jong Leren Eten. Maar ook door (jaarlijkse) consultaties van GGD met ouders en kind, om de ontwikkeling van het kind goed te volgen en gerichte informatie te kunnen verstrekken en zorg te kunnen regelen waar nodig. Speciale aandacht gaat naar migrantenkinderen, waaronder Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers en statushouders.

Op onderwijsvlak bevordert de gemeente samenwerkingsverbanden tussen scholen(groepen) van verschillende denominaties, om zo het hoofd te bieden aan teruglopende aantallen leerlingen in dorpen en wijken. Bovendien gaat de gemeente er zorg voor dragen dat zij haar taak van het bieden van openbaar onderwijs serieus neemt: MBO, vmbo-groen, en volwassenenonderwijs moet ook in openbare vorm in de gemeente voorhanden zijn.

We pleiten voor structurele aandacht voor Eerste Hulp en het gebruik van een AED (Automatische Externe Defibrillator) in het basis- en voortgezet onderwijs zodat een helpende hand vakkundig kan worden toegestoken wanneer nodig.

- Aandacht voor gezonde voeding op scholen
- Brede beschikbaarheid van onderwijs
- Jeugd voldoende bijbrengen over eerste hulp

Ouderen

De meeste ouderen willen zo lang mogelijk in hun eigen huis en eigen vertrouwde omgeving blijven wonen. Daarom moeten er voldoende mogelijkheden zijn voor het levensloopbestendig maken en bouwen van woningen. Voor aanpassingen aan eigen woning komt er een blijverslening. Voor het plaatsen van tijdelijke woonunits bij een ander huis moet zo snel mogelijk een vergunning worden afgegeven. Sommige ouderen zullen toch de voorkeur geven aan een wat meer beschermende woonomgeving, de gemeente zal ervoor moeten zorgen dat ook dit beschikbaar is.

Initiatieven van ouderen om gezamenlijk te gaan wonen in de centrumschil en in de dorpen juichen we toe. De gemeente moet samen met Mercatus gaan kijken wat er nodig is om dit mogelijk te maken. Met name onder ouderen is er vraag naar appartementen, en hier willen we woningbouwplannen op afstemmen.

- Voldoende geschikte huisvesting, passend bij de behoefte van verschillende groepen ouderen

Kunst en Cultuur

Het beleven en maken van kunst en cultuur verrijkt het leven. Een bezoek aan het theater of een festival, een live optreden van een goede band of een bezoek aan een museum maken mensen blij, kunnen je aan het denken zetten en je creativiteit aanwakkeren. Daarom vindt GroenLinks het van belang dat er voldoende mogelijkheden zijn om kunst en cultuur te maken en te beleven. En dat dit voor iedereen bereikbaar is, ook voor mensen met weinig geld.

De gemeente beschermt waardevolle gebouwen, interieurs en landschapselementen, maar verruimt ondertussen voor andere gebouwen de eisen van welstand. Het gebouw van de voormalige Paspartoe in Emmeloord behouden we graag vanwege de cultuurhistorische waarde. Zorginstelling Triade kan hier cliënten huisvesten die nu in een groepswoning zitten en graag zelfstandiger willen wonen. De centrale ligging in het centrum maakt dit uitermate geschikt. Een alternatief zou zijn het vestigen van een buurtcentrum voor Centrum-Oost Emmeloord, waaraan het nu ontbreekt.

Wij willen dat vrijwilligersorganisaties die belangeloos festivals of andere culturele activiteiten organiseren door de gemeente worden ondersteund met het aanvragen van vergunningen en subsidie. Het is belangrijk dat initiatieven positief benaderd worden en dat er waardering wordt uitgesproken voor het werk dat ze doen.

- De gemeente maakt het mogelijk dat leerlingen van zowel het basis- als voortgezet onderwijs éénmaal per jaar een gratis voorstelling kunnen bezoeken
- Mensen met een minimumloon of uitkering kunnen een gratis kaartje krijgen voor een voorstelling die niet is uitverkocht
- Behoud van het gebouw van de voormalige Paspartoe
- Het nog laagdrempeliger maken van muziekles of creatieve les
- Een architectonisch hoogstaand gebouw voor het Cultuurbedrijf, ter vervanging van het verouderde Muzisch Centrum. De bibliotheek hierin meenemen.

Veiligheid

Mensen die zich onveilig voelen, worden belemmerd in hun woongenot, persoonlijke ontwikkeling, zelfvertrouwen en geborgenheid. Daarom moeten we ervoor zorgen dat de Noordoostpolder veilig blijft. Wij willen preventief beleid ten aanzien van woninginbraken. Geweld, zowel fysiek als verbaal, moet aangepakt en tegengegaan worden. Als je uitgaat, moet je ervan uit kunnen gaan dat je niet met geweld in aanraking komt. Wijkagenten hebben een belangrijke rol in het bewaren van veiligheid in wijken en buurten, daarom moeten zij bij bewoners bekend en meer zichtbaar zijn.

- Betere informatie geven aan bewoners om woninginbraken tegen te gaan
- Aanwezigheid van politie en jongerenwerk in het uitgaansleven
- Betere bekendheid en zichtbaarheid van wijkagenten

Softdrugs

Alcohol is op veel plekken verkrijgbaar, maar over softdrugs wordt vaak krampachtig gedaan. Wij vinden dat de verkoop en teelt van softdrugs gelegaliseerd plaats moet kunnen vinden. Op die manier kan illegale straatverkoop worden tegengegaan en kan er controle worden uitgevoerd op kwaliteit. Jongeren zullen goede voorlichting moeten krijgen over risico's van het gebruik van drugs en alcohol. Verslavingszorg moet laagdrempelig beschikbaar zijn.

- Opening van een coffeeshop in Emmeloord om illegale straatverkoop tegen te gaan
- Betere voorlichting over drugs en alcohol, ook aan ouders
- Gelegaliseerde wietteelt voor recreatief gebruik op kleine schaal mogelijk maken
- Aanwezigheid van laagdrempelige verslavingszorg in Emmeloord

2. Energietransitie

De transitie naar een duurzame(re) samenleving is de grootste uitdaging van deze tijd! Daarom heeft GroenLinks Noordoostpolder de transitie tot een topprioriteit gemaakt. De afgelopen jaren hebben we veel eigen voorstellen ingediend om de energietransitie te versnellen.

Verdere klimaatverandering moet zoveel mogelijk voorkomen worden door zo snel mogelijk over te schakelen van fossiele brandstoffen naar duurzame energie. Lokaal nemen we onze verantwoordelijkheid voor ons aandeel in dit wereldwijde vraagstuk.

Klimaatverandering

In het klimaatakkoord van Parijs is afgesproken dat de wereldwijde temperatuurstijging onder de 2 graden moet blijven en dat gestreefd wordt naar maximaal 1,5 graden opwarming. Wij gaan ervan uit dat de 1,5 graden-doelstelling de norm gaat worden, omdat de 2 graden grens te risicovol is. Dit betekent dat uiterlijk in 2040 het gebruik van fossiele brandstoffen gestopt moet zijn, in plaats van in 2050 (waar door het Rijk en de gemeente nu nog vanuit wordt gegaan). Om dit te bereiken is een verdere versnelling van de energietransitie nodig.

- Energiedoelstellingen baseren op de 1,5 graden doelstelling uit het klimaatakkoord
- Noordoostpolder volledig fossielvrij in 2040

Gasvrije woonwijken, dorpen en bedrijventerreinen

In 2050 moeten alle gebouwen in Nederland energieneutraal zijn, dit is afgesproken in het Nationaal Energieakkoord. Om deze warmtetransitie goed te organiseren is het nodig dat er een wijkaanpak komt van waaruit ondersteuning en voorfinanciering wordt georganiseerd. Bewoners moeten zo vroeg mogelijk op de hoogte worden gebracht van het jaartal dat hun wijk van het gas gaat, zodat er geen nieuwe cv-ketels worden aangeschaft. Daarvoor is het nodig dat er een langetermijnplanning komt. Door het oprichten van een groot publiek/privaat revolverend fonds willen we er voor zorgen dat er voorfinanciering beschikbaar komt voor woningeigenaren die de investeringen zelf niet kunnen betalen. Ook willen wij dat er een buurtwerker in dienst wordt genomen waar bewoners met al hun vragen terecht kunnen. Ook zal er aansluiting moeten worden gezocht met het onderwijs, zodat er voldoende bekwame mensen zijn met verstand van duurzame warmte.

- Nieuwbouw zonder aardgas, zowel woonwijken als bedrijventerreinen
- Gasnetten aan het einde van hun levensduur niet vervangen
- Wijkaanpak ontwikkelen
- Woonwijken, dorpen en bedrijventerreinen gefaseerd afkoppelen van het gasnet, een regeling instellen voor bedrijven die gas in hun productieproces gebruiken.
- Groot publiek-privaat revolverend fonds opzetten voor voorfinanciering van woningeigenaren
- Gebouwbonden financiering mogelijk maken
- Innovatie in de bouw- en installatiebranche stimuleren en ondersteunen

Alle maatschappelijke gebouwen energieneutraal

Voor het energieneutraal maken van maatschappelijke gebouwen, zoals scholen, zorginstellingen, gebouwen van sportclubs en de bibliotheek, is voorfinanciering en ondersteuning nodig. Vanwege de maatschappelijke functie van deze gebouwen vinden wij dat de gemeente hier een rol in heeft. Dit geldt ook voor maatschappelijke accommodaties waar de gemeente geen financiële relatie mee heeft. Het energieneutraal maken van gebouwen leidt op termijn tot kostenbesparing en dus tot lagere maatschappelijke kosten. De gemeente is al begonnen met het energieneutraal maken van de eigen gebouwen, hier hebben wij de afgelopen jaren vol op ingezet. Aan het energieneutraal maken van andere maatschappelijke gebouwen kan de gemeente bijdragen door eigen ervaringen te delen, opdrachten te bundelen, het verschaffen van een duurzaamheidslening via een revolverend fonds of door voorfinanciering te verrekenen via subsidie.

- Alle eigen gebouwen van de gemeente voor 2025 energieneutraal
- Ondersteunen van maatschappelijke organisaties bij het energieneutraal maken van hun gebouwen
- Voorfinanciering van maatschappelijke organisaties via duurzaamheidslening of verrekening via subsidie

Energie neutrale huurwoningen

Mercatus is begonnen met het energieneutraal maken van hun huurwoningen. Wij juichen dit toe omdat huurders hierdoor lagere energielasten zullen krijgen en er op deze manier flinke stappen kunnen worden gemaakt. Bij de projecten die ze in Rutten en Ens hebben uitgevoerd liep Mercatus tegen een aantal praktische dingen aan. Zo was er een wijziging van het bestemmingsplan nodig omdat de gevel 20 cm dikker werd door de geïsoleerde gevel die er tegenaan kwam, wat leidde tot hoge kosten en tijdsverlies. Wij willen dat de gemeente er op inzet dat dergelijk zaken eenvoudiger geregeld worden, zowel voor Mercatus als andere woningeigenaren. Ook willen we dat particuliere woningeigenaren deel kunnen nemen aan renovatieprojecten van Mercatus, die in hun straat plaats vinden. Dit zou kunnen door woningeigenaren de mogelijkheid te bieden deel te nemen aan de aanbesteding en (gemeentelijke) procedures.

- Mogelijk maken dat er geen wijziging van bestemmingsplan nodig is bij het energieneutraal maken van woningen
- Bepleiten dat er, onder voorwaarde van natuurinclusieve renovatie, een jaarlijkse ontheffing komt van de Flora- en faunawet
- Woningeigenaren de mogelijkheid geven om deel te nemen aan renovatieprojecten van Mercatus

Samenwerken met maatschappelijke initiatieven

In de Noordoostpolder zijn steeds meer (bewoners)groepen die zich actief inzetten voor de energietransitie, zoals Pioniers van de Toekomst, Energiek Nagele en Netwerk Energie neutraal Noordoostpolder. Daarnaast nemen bedrijven en organisaties steeds vaker initiatief om duurzame opwekking te realiseren. Wij verwachten van de gemeente dat ze met deze groepen, bedrijven en organisaties samenwerkt en hen ondersteunt in hun streven.

- Gemeente werkt intensief samen met initiatieven uit de samenleving

Schaliegas blijven tegenhouden

GroenLinks heeft er de afgelopen jaren samen met maatschappelijke organisaties hard aan gewerkt om boringen naar schaliegas tegen te houden. Dit is een succesvolle campagne gebleken. Toch zijn boringen naar schaliegas nog niet definitief van de baan; in 2023 staat schaliegas opnieuw op de agenda van de Tweede Kamer. GroenLinks wil een permanent verbod op schaliegasboringen, daarom zullen we zo lang als nodig door blijven gaan met het voeren van campagne.

- De gemeente blijft zich verzetten tegen (proef)boringen naar schaliegas

Windmolens

Wij zijn blij met de realisatie van het windpark langs de dijk. Hiermee is een mooie stap gemaakt op het gebied van duurzame energie. Nu is het van belang dat de participaties goed geregeld gaan worden, wij vinden dat de gemeente hier medeverantwoordelijk voor is.

We vinden het jammer dat er een uitsterfconstructie bestaat voor de solitaire windmolens bij de agrarische erven. Als er mogelijkheden zijn om deze molens te behouden, dan moeten we hier gebruik van maken. Ook staan we open voor nieuwe locaties voor windmolens, mits deze op een goede plek komen te staan.

- Gemeente moet erop toezien dat de participaties in het windpark goed geregeld worden
- Indien mogelijk de uitsterfconstructie voor solitaire windmolens loslaten
- Positief tegenover nieuwe locaties voor windmolens, mits op goede plek

Zonneweiden

Wij zijn voorstander van grootschalige zonneweiden. Dit soort initiatieven zijn hard nodig om de overstap naar duurzame energie te kunnen maken. Allereerst moeten we inzetten op het volledig benutten van het beschikbaar dakoppervlak, maar daarmee komen we er niet. Bij de realisatie van zonneweiden vinden we dat er kritisch gekeken moet worden naar de locatiekeuze. We willen zoveel mogelijk voorkomen dat landbouwgrond gebruikt wordt. Ook zouden we graag zien dat zonneweiden gekoppeld worden aan dorpen/ wijken/ bedrijventerreinen waarvoor de energie op wordt gewekt. Bewoners en bedrijven moeten kunnen profiteren van de opbrengsten. Onze voorkeur gaat uit naar realisatie van zonneweiden door lokale initiatiefnemers.

- Ruimte bieden aan zonneweiden
- Kritisch zijn over locatiekeuze
- Bewoners en bedrijven uit de Nop moeten mee kunnen profiteren

Geothermie

In Luttelgeest wordt geboord naar geothermie. Wij zijn hier voorstander van omdat grootschalige winning van duurzame warmte hard nodig is om de kassen van aardgas af te kunnen krijgen. Bij Luttelgeest kunnen nog een aantal warmtebellen aangeboord worden. Wij vinden dat het Rijk en de gemeente hier de benodigde vergunningen voor af moeten geven.

- Vergunnen van geothermie boringen bij Luttelgeest

Lokale klimaattop

Wij willen elk jaar een lokale klimaattop in de gemeente, zodat klimaat en energie nadrukkelijk op de agenda blijven staan in de Noordoostpolder. Tijdens de jaarlijkse klimaattop kan gesproken worden over de laatste ontwikkelingen rond klimaat, energiebeleid en lokale projecten.

- Jaarlijkse lokale klimaattop

Innovatieve technologieën

Er zijn diverse innovatieve technologieën in ontwikkeling die erg kansrijk zijn. Te denken valt aan golfslagcentrales, drijvende zonneweiden en power planes, zoals Ampyx bij Kraggenburg. Ook zijn er kansen op het gebied van energieopslag, bijvoorbeeld in combinatie met het windpark. Wij willen dat de Noordoostpolder ruimte biedt voor het verder ontwikkelen en realiseren van dit soort technologieën. Dit biedt kansen voor innovatie, onderzoek en hoogwaardige werkgelegenheid.

- Ruimte bieden aan innovatieve technologieën

Elektrisch rijden

De elektrische auto is in opkomst. Reisafstanden worden groter, prijzen dalen en er komen steeds meer modellen op de markt. Dit vraagt om een groeiende laadinfrastructuur. De elektrische auto zal steeds vaker ingezet gaan worden om elektriciteit van eigen zonnepanelen op te slaan, daarvoor is het nodig om voor de deur te kunnen parkeren. Naast personenvoertuigen zullen ook (agrarische)werktuigen over moeten op duurzame aandrijving. Wij willen dat de gemeente in deze ontwikkelingen voorop loopt en het goede voorbeeld geeft.

De organisatie van de Zuiderzee Rally willen we uitdagen om op zoek te gaan naar deelnemers die met een elektrische auto meedoen. Dit lijkt ons een goede manier om te laten zien dat de techniek van elektrisch rijden er klaar voor is en niet onder doet voor auto's op benzine of diesel.

- Het gehele gemeentelijke wagenpark (auto's, veegwagens, maaimachines, enz.) gaat over op elektrisch rijden
- Samen met lokale landbouwmechanisatiebedrijven worden elektrische modellen ontwikkeld
- Laadinfrastructuur wordt uitgebreid, in elk dorp komen openbare laadpalen
- Gereserveerde parkeerplaatsen voor mensen die hun auto als accu voor hun woning gebruiken
- Aan de Zuiderzee Rally gaan elektrische auto's meedoen

3. Gelijkwaardigheid & sociale inclusie

GroenLinks heeft vertrouwen in mensen en vindt dat iedereen in Noordoostpolder zich thuis moet voelen en actief mee moet kunnen doen in onze gemeenschap. Wij geloven dat ieder mens zelf wat van zijn of haar leven wil maken en wil bijdragen aan de samenleving en de eigen omgeving. Het is aan de gemeente om dit te stimuleren en faciliteren. Daarom zorgen we ervoor dat nieuwkomers zo snel mogelijk kunnen integreren. En geven wij ruimte aan betrokken bewoners die binnen hun dorp of wijk sociale initiatieven ontwikkelen, gericht op deelname aan de samenleving, en die hun omgeving groener, mooier of schoner willen maken. Iedereen moet mee kunnen doen en gehoord worden.

Nieuwkomers welkom

Voor GroenLinks zijn vluchtelingen welkom. Er zijn op dit moment wereldwijd 65 miljoen mensen op de vlucht voor oorlog en geweld, die een dringende behoefte hebben aan een veilige plek om hun leven voort te zetten. In Griekenland, Turkije en Italië zitten velen in noodopvangkampen te wachten. Ondertussen verzuimt onze Rijksoverheid om het beloofde aantal vluchtelingen op te nemen, terwijl er op AZC's honderden bedden leeg zijn. Op het AZC in Luttelgeest willen we alle beschikbare capaciteit benutten voor mensen die nu nog in vluchtelingenkampen in Zuid Europa en aan de grenzen van Europa wachten. Bovendien vinden we dat statushouders samen met andere urgente groepen voorrang blijven verdienen bij het aanbieden van een sociale huurwoning.

- Benutten van de capaciteit van het AZC

Integratie

Als statushouders eenmaal in de Noordoostpolder wonen, is het van belang om direct in te zetten op integratie. Het beheersen van de Nederlandse taal vergroot de kans dat men onderdeel gaat uitmaken van de lokale gemeenschap. Maar het is duidelijk geworden dat dit niet slechts een verantwoordelijkheid van de nieuwkomer is. Dat nieuwkomers niet jaren in de wachtkamer moeten zitten, terwijl zij met veel moeite (geen) Nederlands leren. Het leren van de taal en integreren in de gemeenschap gaat het snelst door actief bezig te zijn met (vak)onderwijs of (vrijwilligers)werk en dus zetten we in op duale trajecten, lerende van ervaringen in andere regio's of gemeenten. De gemeente werkt actief samen met de Werkcoöperatie, lokale ondernemers, (volwassenen)onderwijs en maatschappelijke organisaties als Vrouwencentrum, Mannencentrum en VluchtelingenWerk om nieuwkomers zo snel mogelijk zowel aan taalles als aan scholing of werk te helpen.

Ook voor Oost Europese werknemers wil GroenLinks goede huisvesting geregeld zien en willen we leren van ervaringen in en buiten Noordoostpolder. Mensen die langer in de Noordoostpolder blijven, bieden we vergelijkbare duale trajecten om sociale en economische integratie te bevorderen.

Integratie zien wij niet alleen maar als een opgave voor de immigrant, integratie moet ook sociaal gezien van twee kanten komen (anders is het assimilatie). Ook van Nederlanders wordt iets gevraagd voor een succesvolle integratie van nieuwkomers; het aangaan van contact, uitwisseling van cultuur en een open houding zijn essentieel.

- Actief integratiebeleid
- Goede huisvesting voor arbeidsmigranten
- Wij verwachten een open houding van onze bewoners

Inclusieve woningmarkt

Bij het toewijzen van huurwoningen kiezen we voor de outsiders op de woningmarkt: starters, senioren en mensen met een beperking. Ook voor andere speciale doelgroepen, bijvoorbeeld mensen die te maken hebben met sociale, financiële en psychiatrische problematiek, en statushouders maken we (prestatie)afspraken met Mercatus over urgentieverlening en het beschikbaar hebben van voldoende huizen. Om ervoor te zorgen dat de wachtlijsten niet langer worden voor andere inwoners, zullen er zo nodig extra huurwoningen moeten worden gebouwd.

Wij willen dat de realisatie van innovatieve woonconcepten naar de behoefte van specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld senioren, verstandelijk gehandicapten of mensen met psychiatrische problematiek) onderdeel wordt van de nieuwe woonvisie.

De Golfslag kan wederom seniorenwoonruimte worden en naar wensen van ouderen worden heringericht.

- Urgentie blijven verlenen voor 'outsiders' op de woningmarkt
- Innovatieve woonconcepten voor verschillende doelgroepen

Invloed op onze eigen omgeving

GroenLinks vindt dat we als bewoners meer invloed moeten kunnen uitoefenen op onze eigen omgeving. De gemeente is zich daarop aan het aanpassen, maar zit nog in het proces. Van belang vinden wij dat deze invloed zoveel mogelijk vooraf moet gelden: beginspraak (inspraak in het begin) werkt sneller en beter dan achteraf bezwaar moeten maken. De Omgevingswet is hiervan een voorbeeld: i.p.v. gedetailleerde bestemmingsplannen waarop bezwaar kan worden gemaakt, komt de nadruk te liggen op een dialoog vooraf. Dit vraagt eigen initiatief en betrokkenheid van bewoners, en van de gemeente vraagt het een open en uitnodigende houding. Natuurlijk zijn er grenzen aan invloed: de gemeente heeft het algemeen belang te borgen, dus kan niet alles naar wens van omwonenden.

4. Productiviteit & innovatie

GroenLinks staat voor een veerkrachtige en duurzame lokale economie waarin mensen in zinvol werk meerwaarde creëren en kwaliteit leveren. In een dergelijke economie bestaat afval niet meer en wordt alle energie duurzaam opgewekt. Er is een grote diversiteit in werkgelegenheid en we zijn innovatief en veranderen mee wanneer de wereld om ons heen verandert.

Circulaire economie

GroenLinks wil de wegwerpeconomie omvormen tot een circulaire economie. Grondstoffen zijn dan geen afval meer, maar worden telkens opnieuw hergebruikt. Als eerste stap naar een circulaire economie streeft Noordoostpolder ernaar dat in 2020 75% van het huishoudelijk afval gescheiden wordt ingezameld. Wij willen dat ook bedrijfsafval beter wordt gescheiden en hergebruikt.

Maar daar houdt het niet bij op. In een circulaire economie wordt al bij de productie rekening gehouden met het terugwinnen van de gebruikte grondstoffen, zodat niks verloren gaat. Dit geldt niet alleen voor artikelen die je in de winkel koopt, maar ook voor bijvoorbeeld gebouwen en wegen. De Rijksoverheid streeft ernaar dat onze economie in 2050 omgevormd is naar een circulaire economie. Wij vinden dat de gemeente hierin een voorbeeldrol moet spelen en actief met het lokale bedrijfsleven aan de slag gaat om doelstellingen te realiseren.

- Landelijke scheidingsdoelstellingen halen
- Nieuwe gebouwen van de gemeente worden zoveel mogelijk circulair gebouwd. Nieuwe gemeentelijke gebouwen krijgen een materialenpaspoort, om hergebruik van de materialen te vergemakkelijken bij het einde van de levensduur.
- Bij sloop en verbouw van gebouwen winnen we zoveel mogelijk materialen terug (circulair slopen)
- De gemeente gaat circulair inkopen en wordt samen met de inkoopregio's Flevoland en Zwolle 'launching customer' van biobased inkopen
- De gemeente ontwikkelt samen met marktpartijen criteria voor circulair inkopen. Bij aanbestedingsopdrachten is niet de aanschafprijs leidend, maar de kwaliteit en duurzaamheid.
- Samenwerking met lokale bedrijfsleven om kansen te benutten
- De toewijzing van overheidsopdrachten aan de hand van circulaire duurzaamheidscriteria. Duurzame, innovatieve en creatieve lokale ondernemers krijgen voorrang.

Werkgelegenheid

De werkgelegenheid in Noordoostpolder is in 2016 met 3% toegenomen, maar deze groei betreft vooral uitzendwerk. In de sector 'vervoer en opslag' zijn bijvoorbeeld 141 banen verloren gegaan. Structurele werkgelegenheid moet juist komen uit innovatieve, duurzame bedrijvigheid, zoals in een circulaire economie. Maar ook in mobiliteitsoplossingen zoals een trein- of lightrailverbinding naar Kampen-Zwolle of Lelystad/Heerenveen.

- Bij activiteiten gericht op het creëren van werkgelegenheid inzetten op een toename van banen in duurzame sectoren

Veerkrachtige economie

Onze lokale economie willen we veerkrachtiger maken zodat deze beter bestand is tegen veranderingen. De landbouwsector zal belangrijk blijven in de Noordoostpolder, maar een verdere verbreding is nodig om economische risico's beter te spreiden. Dit kunnen we bereiken door in te zetten op een sterkere recreatiesector, hoogwaardige innovatieve werkgelegenheid en bedrijven die inzetten op toekomstgerichte werkgelegenheid op gebied van energie en biobased producten.

De landbouw is de grootste werkgever in de Noordoostpolder. We hebben veel expertise op het gebied van bijvoorbeeld (poot)aardappels, uien en landbouwmachines en staan daarin hoog aangeschreven in de wereld. Deze specialisatie is een kwaliteit, maar maakt ons ook kwetsbaar. Misoogsten door bijvoorbeeld klimaatverandering of plantziekten kunnen een enorme impact hebben op onze lokale economie, vooral vanwege de beperkte variatie aan geteelde gewassen.

Daarom willen we de landbouw veerkrachtiger maken:

- In samenwerking met het Agrofoodcluster en LTO werken aan een toekomstbestendige landbouw. Thema's hierin zijn klimaatadaptie, bodemvruchtbaarheid, biodiversiteit, fosfaat, sluiten van kringlopen en duurzame energie
- Verbreding van de lokale economie door versterking van de recreatieve sector

Stimuleren van Innovatie

GroenLinks wil bedrijven aantrekken in milieuvriendelijke groeisectoren die tegelijkertijd de werkgelegenheid versterken. In deze tijd van transitie naar duurzame energie en een circulaire economie zijn het deze sectoren die groeien, waar kansen liggen en waar nieuwe werkgelegenheid ontstaat. Deze kansen willen we pakken door hier tijdig op in te spelen. Ons lokale bedrijfsleven kent vele pioniers die al veel doen aan innovatie op hun vakgebied. Door gerichte acquisitie willen we nieuwe innovatieve bedrijven naar de polder halen die zich specifiek richtten op innovatie op gebied van energie en circulaire economie.

- Ruimte bieden voor de realisatie van innovatieve technologieën als golfslagcentrales, power planes, drijvende zonneweiden en grootschalige opslag van energie
- De gemeente looft een prijs uit voor de 'meest innovatieve ondernemer van het jaar'
- De gemeente gebruikt haar inkoopmacht om innovaties te stimuleren en te ondersteunen op weg naar de nieuwe circulaire economie
- Startende innovatieve ondernemers worden op weg geholpen en ondersteund
- Via het uitschrijven van tenders gaat de gemeente specifieke innovaties los trekken zoals ombuiging van de intensieve veehouderij naar duurzame vormen van veehouderij
- Ambities rond Noordoostpolder Fair Trade-gemeente (weer t/m 2018 toegekend). Basisprogramma: 'De gemeente gaat al haar producten en diensten duurzaam, diervriendelijk en Fair Trade inkopen. In 2022 moet dit 100% zijn'.

5. Ontwikkeling in onze omgeving

De Noordoostpolder is 75 jaar geleden drooggelegd. Sindsdien heeft zij zich ontwikkeld tot een gebied waar de landbouw, bedrijventerreinen, parken, de dorpen en Emmeloord om ruimte strijden. De samenleving is cultureel intussen een stuk diverser. Dit betekent grote uitdagingen voor de toekomst qua ontwikkeling en vitaliteit van onze omgeving. GroenLinks wil dat de inwoners van Noordoostpolder vooraf actief deel kunnen nemen in het vormgeven van onze omgeving, in plaats van achteraf bezwaar te moeten maken.

Woningbouw

Noordoostpolder ondersteunt wooninitiatieven zoals kleinschalige woonvormen (bijvoorbeeld in zogenoemde Tiny houses) en initiatieven gericht op gezamenlijk wonen van ouderen.

In elk dorp moet woningbouw op kleine schaal kunnen plaats vinden. Ouderen die van de boerderij komen en kinderen die uit huis gaan moeten in eigen dorp kunnen blijven wonen. Daarom moeten er in elk dorp te allen tijde woningbouwkavels beschikbaar zijn. Wij zijn erg blij met de verwerving van de kavel in Kraggenburg.

Water

Door de veranderingen in het klimaat zullen wij steeds vaker te maken krijgen met hevige regenbuien en, door langere perioden van droogte, hittestress. Met name in wijken en buurten waar weinig groen is kan dit tot gevolg hebben dat de riolering het regenwater niet meer kan verwerken. Als bij de riolering nog sprake is van scheiding tussen regenwater en riool, kan dit ook leiden tot overstroming van het toilet, naast overstroming op straat.

Er zullen stresstests worden uitgevoerd om na te gaan op welke plaatsen welke problemen zich voor kunnen doen. Om dit goed aan te kunnen pakken pleit GroenLinks voor een integraal waterbeheerbeleid. Hierbij wordt samenwerking gezocht met waterschap Zuiderzeeland.

Maritieme servicehaven Urk

Wij vinden dat Urk de kans moet krijgen zich verder te ontwikkelen in waar het goed in is. Vanuit de Zuiderzeelijngelden willen we financieel bijdragen aan de totstandkoming van de maritieme servicehaven. Wel blijven we voorstander van het toevoegen van een overslagfunctie.

Schokland

GroenLinks is voor het project Nieuwe Natuur en voor de voorgenomen vernatting die nodig is voor behoud van archeologische bodemschatten. Schokland laat ons weten waar we vandaan komen. We zijn voor de komst van een Werelderfgoedcentrum met een ingetogen uitstraling, waarbij beperkte horeca wordt toegestaan.

Vliegveld Lelystad en aanvliegroutes

GroenLinks is tegen uitbreiding van Lelystad Airport. We staan minder vliegen voor, met name binnen Europa, in plaats van uitbreiding van het aantal vluchten. We zijn voor alternatieven zoals de Hyperloop, waar nu mee geëxperimenteerd wordt. Ook denken we dat er minder gevlogen zal worden wanneer er BTW geheven gaat worden op vliegtickets en er accijns moet worden betaald op kerosine. Als de uitbreiding van Lelystad Airport toch doorgaat, willen we dat dit zo min mogelijk negatieve effecten heeft.

Daarom willen we invloed uitoefenen op de herindeling van het luchtruim. Zo willen we dat vliegroutes hoger over bebouwing komen te liggen dan nu gepland. Voordat uitbreiding van Lelystad Airport wordt toegestaan moet dit geregeld zijn. Wij onderschrijven het advies dat door de Bewonersdelegatie Aansluitroutes Lelystad is opgesteld, zie: [Rapport 'Een ander geluid'](#)

Centrum Emmeloord

We willen doorgaan met het open planproces en zoveel mogelijk rekening houden met de wensen van bewoners en ondernemers. Plannen moeten op maat zijn, passend bij Emmeloord. Dus geen enorme bouwprojecten. Geleidelijke ontwikkeling betekent grotere haalbaarheid voor investeerders.

Recreatie

Wij staan achter het streven om de recreatieve sector in de Noordoostpolder door te ontwikkelen en een belangrijkere poot te laten worden van onze lokale economie. Een Randmeer blijft een optie, die we kostentechnisch beperkt willen houden. We zijn voor uitbreiding van (dorps)bossen zodat er meer mogelijkheden ontstaan voor natuurrecreatie. We willen versterking en uitbreiding van het recreatieve fietspadennet in het buitengebied. Waar mogelijk door landbouwgebied schelpenpaden aanleggen langs de tocht. Dit zorgt voor meer aantrekkingskracht van Noordoostpolder als recreatiegebied.

Natuurlijke omgeving

GroenLinks wil dat onze kinderen kunnen opgroeien in groene en gezonde wijken. Wij willen dat kinderen zorgeloos buiten in het groen kunnen spelen en schone lucht kunnen inademen.

In een groene leefomgeving is het leven prettiger. Onze kinderen kunnen lekker buiten spelen en wij zelf kunnen dicht bij huis wandelen, fietsen en sporten. Daarom wil GroenLinks het groen in de Noordoostpolder beschermen en zelfs uitbreiden. We willen dat alle wijken en dorpen groen blijven en mooier worden. We houden onze straten en pleinen, onze parken en plantsoenen schoon.

- Meer zeggenschap van groengroepen en adoptie van groen door bewoners
- Vaste kleurrijke bloeiende planten in openbaar groen en meer biodiversiteit in groenbeheer: de tendens naar grasmatten i.p.v. struiken moet gekeerd worden
- Geen herinvoering van het gebruik van Roundup. Op dit moment is er een landelijk verbod voor gemeenten op het gebruik van Roundup. Dit verbod staat ter discussie. Mocht het verbod vervallen dan vinden wij dat de gemeente dit alsnog niet meer moet gaan gebruiken
- Wij willen dat de gemeente gaat stimuleren dat er vuurwerkshows worden georganiseerd als alternatief voor het individueel afsteken van vuurwerk. Ervaring in bijvoorbeeld Kraggenburg laat zien dat hierdoor overlast en rommel wordt voorkomen en dat het ook nog veel gezelliger is.
- Wij willen dat er meer ingezet wordt op natuurspeelplaatsen zoals in Espel. (Natuurspeelplaatsen zijn ingericht met natuurlijke elementen zoals bomen om in te klimmen, tunnels, waterpartijen, zand, struiken).

COLOFON

Dit verkiezingsprogramma is een productie van GroenLinks afdeling Noordoostpolder.
Voel u vrij om al onze idealen te delen!

Auteurs:

Sjoerd Sol, voorzitter GroenLinks Noordoostpolder

Hylke Hekkenberg, raadslid en lijsttrekker GroenLinks Noordoostpolder

Met input en feedback van vele leden.

Contact:

Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met:

Hylke Hekkenberg

Email: h.hekkenberg@noordoostpolder.nl

Telefoon: 06 29 31 58 73